

(שמות לב) וַיַּעֲשֶׂהוּ עֶגְלַת מִסְכָּה. בֶּן בֶּקֶר, מֵאֵי טַעֲמָא בֶּן בֶּקֶר, וְלֹא בֶּן פָּרָה. אֲלֵא אִיהוּ בְּעֵי לְאַתְתַּקְנָא לְגַבֵּי פָּרָה, לֹא אֶתְחַזִּי לְקֶרְבָּא מִינָהּ לְגַבָּהּ. מֵאֵן דִּשְׁדַּר דְּוִרוֹן לְמַלְכָּא, חֲמִיתוֹן דְּנָסִיב מִבֵּי מַלְכָּא, וַיְהִיב לְמַלְכָּא, אֲלֵא דוֹרְנָא לְשִׁדְרָא לְמַלְכָּא, מִבֵּי אַחֲרָא אֲצִטְרִיךְ, וְלֹא מִבֵּי מַלְכָּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מְדִידִיָּה לְדִידִיָּה לֹא אֶתְחַזִּי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּגִין כֶּךָ בֶּן בֶּקֶר וְדַאי וְלֹא בֶּן פָּרָה.

לְחַטָּאת: לְדַכָּאָה עַל הַהוּא חוּבָה דְחָב בֵּיהּ. וְאִיל לְעוֹלָה תְּמִימִים. תְּמִימִים, תְּמִים מִבְּעֵי לֵיהּ. אִי תִימָא דְעַל אִיל וְעֶגְלַת קָאֲמַר, לָאוּ הֲכִי. דְּהָא תְּרוּוִיָּהוּ לֹא סִלְקִין לְעוֹלָה, דְּהָא כְּתִיב לְעוֹלָה תְּמִימִים, וְעֶגְלַת לְחַטָּאת סִלְקָא, מַהוּ תְּמִימִים, וּכְתִיב אִיל.

אֲלֵא אִילוּ דִּי צַחֲקָא, לְקֶרְבָּא לְגַבֵּי פָּרָה, דְּאֲדַכְּרַ תְּרִי זְמַנֵּי בִּקְרָא, חֵד דְּכְתִיב, (בראשית כב) וַיִּשָּׂא אֲבָרָהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אִיל, הָא חֵד, וְחֵד וַיִּלְךְ אֲבָרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאִיל, הָא תְּרִי, וַיַּעֲלֵהוּ לְעוֹלָה. וְעַל דָּא אִיל לְעוֹלָה תְּמִימִים, תְּרִי אִיל, דְּדַאיָּהוּ תְּרִי. וְעַל דָּא (ויחזי רמ"א ע"א)

גְּבוּרוֹת תְּבִינָן, וּמִנֵּיָּהוּ מִתְּפָרְשִׁין לְכַמָּה אַחֲרָנִין. (ויקרא ט) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לְאֹמֶר קָחוּ שְׁעִיר עֲזִים לְחַטָּאת, עֶגְלַת לְחַטָּאת מִבְּעֵי לֵיהּ, כְּגוּוֹנָא דְכֹהֲנָא. אֲלֵא יִשְׂרָאֵל הָא קְבִילוּ עוֹנָשָׂא, וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב בְּהוּ

עָגַל לְחַטָּאת, אֶלָּא עָגַל לְעוֹלָה. מֵאֵי טַעְמָא. דְּכָל אֵינּוֹן
 דְּחָבוּ בֵּיהּ, קָבִילוּ עוֹנְשָׁא, בֵּין בְּמִלּוּלָא, בֵּין בְּעוֹבְדָא,
 בֵּין בְּפוֹלְחָנָא, וְאִפִּילוּ אֵינּוֹן דְּלֹא עֲבָדוּ מְדִי, אֶלָּא
 דְּסִלְיָקוּ לֵיהּ בְּרַעוּתָא דְּלִבֵּיהוּ לְמַפְלַח לֵיהּ, אֶתְעַנְשׁוּ,
 כְּמָה דְּכַתִּיב, (שמות לב) וַיִּשָּׁק אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲבָל כָּל
 אֵינּוֹן דְּסִלְיָקוּ לֵיהּ בְּרַעוּתָא דְּלֹא לְמַפְלַח לֵיהּ, אֶלָּא
 דְּסִלְיָקוּ גְּוֹנָא דְּרַעוּתָא מְנִיהּ, הֲכָא אֶתְדַכְּן, וּמְקַרְבִּין לֵיהּ
 לְעוֹלָה וְלֹא לְחַטָּאת. (דף לח ע"ב)

אֲבָל קָחוּ שְׂעִיר עֲזִים לְחַטָּאת, אֲמַאי. אֶלָּא בְּגִין דִּהְווּ
 מְקַרְבִּין בְּקַדְמִיתָא לְשְׂעִירִים, דְּשִׁלְטִין עַל טוּרֵי
 רְמָאֵי. וְדָא הוּא לְחַטָּאת, וּבְעֵינָן לְאֶתְדַכָּא מִהֵהוּא
 חוּבָא, וְלֹא עוֹד אֶלָּא לְחַדְתוּתֵי דְּסִיְהָרָא אֲצַטְרִיךְ.
 (ויקרא ט) וְשׁוֹר וְאֵיל לְשִׁלְמִים. שׁוֹר וְלֹא פֶּר, בְּגִין דְּשׁוֹר
 שְׁלִים אִיהוּ, לְאַחֲזָא שְׁלָמָא, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב
 לְשִׁלְמִים. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שׁוֹר וְאֵיל מְסֻטָּרָא דְּשִׁמְאֵלָא
 קָא אֶתְיִין. שׁוֹר מְסֻטָּרָא דְּשִׁמְאֵלָא, דְּכַתִּיב, (יחזקאל א) וּפָנֵי
 שׁוֹר מִהֶשְׂמַאל. אֵיל, בְּגִין אֵילוּ דְּיִצְחָק. וְסִלְקִין
 לְשִׁלְמִים, לְאֶשְׁלָמָא לֹון לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל וְעַל דָּא שׁוֹר
 וְאֵיל לְשִׁלְמִים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֹּלָּא בְּגִין דְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל מִתְעַטְרָא
 וּמִתְבָּרְכָא עַל יְדָא דְּכַהֲנָא, בְּאֶשְׁלָמוּתָא. וְהָאֵי

יֹמֵא חֲדוּתָא דְכֻלָּא הוּהּ, חֲדוּתָא דְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, חֲדוּתָא דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין. וְכֻמָּא
 דְּאִשְׁתְּלִים כִּהְנָא לְתַתָּא, כְּבִיכוּ"ל אִשְׁתְּלִים כִּהְנָא
 לְעֵילָא, בַּר נָדָב וְאָבִיהוּא דְאַתְעָרוּ עֲרֻבוּבִיא בֵּין
 מְטְרוּנִיתָא וּמִלְכָּא. וּבְגִין כֶּךָ וְתַצָּא אִשׁ מִלְפָּנֵי יי' וְתֹאכַל
 אוֹתָם וְגו' (חסר)

(ויקרא י) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱלֹעֶזֶר וְאֶל אֵיתָמָר רַאשֵׁיכֶם אֵל
 תִּפְרְעוּ וְגו', כִּי שֶׁמֶן מִשְׁחַת יי' עֲלֵיכֶם. רַבִּי אַבָּא
 אָמַר, הָא תַנִּינָן בְּעוּבְדִין דְלְתַתָּא, אֲתַעְרוּן עוּבְדִין
 לְעֵילָא, וְעוּבְדָא דְלְתַתָּא בְּעֵי לְאַתְחֻזָּא כְּגוּוּנָא דְעוּבְדָא
 דְלְעֵילָא.

תָּא חֲזִי, כָּל חֲדוּתָא דְלְעֵילָא, תְּלִיא בְּהוּא שְׁמָנָא
 קְדִישָׁא, דְּמִתְמָן נִפִּיק חֲדוּה וּבִרְכָּאן לְכֻלְהוּ
 בּוֹצִינִין, וְכִהְנָא עֵלָאָה (מִינִיָּה) אֲתַעְטֵר בְּנִגִּידוּ דְמִשְׁחָא,
 וּבְגִין כֶּךָ כִּהְנָא, דְרַבּוּ מִשְׁחָא אֲתַנְּגִיד עֲלֵיהּ כְּגוּוּנָא
 דְלְעֵילָא, בְּעֵי לְאַחֻזָּא חִידוּ, וּנְהִירוּ דְאַנְפִּין (יְתִיר מִכְּלָא),
 וְלֹא יִתְחַזִּי גְרַעוּנָא בְּרִישֵׁיהּ, וְלֹא בְּלְבוּשֵׁיהּ, אֶלָּא לְמַהוּי
 כְּלָא שְׁלִים כְּגוּוּנָא דְלְעֵילָא, וְלֹא יִתְחַזִּי בֵּיהּ פְּגִימוּ כְּלָל,
 בְּגִין דְּלֹא יַעֲבִיד פְּגִימוּ בְּאַתֵּר אַחֲרָא.

תָּא חֲזִי, אֲלִמְלָא אֱלֹעֶזֶר וְאֵיתָמָר אֲתַחֲזוּן פְּגִימוּ בְּהֵיא
 שְׁעַתָּא בְּלְבוּשֵׁיהוֹן אוּ בְּרֵאשֵׁיהוֹן, לֹא אִשְׁתְּזִיבוּ

בְּהֵיָא שְׁעָתָא, דְּהָא שְׁעָתָא קִיָּמָא לְמַעְבַּד דִּינָא. וְעַל
 דָּא תְּנִינָן, בְּשְׁעָתָא דְּמוֹתָנָא אַעְרַע בְּעַלְמָא, לָא יתְעַר
 אִינְשׁ גְּרַמְיָה לְמַלְהָ בְּעַלְמָא, בְּגִין דְּלָא יתְעַרוּן עָלֵיהּ. בַּר
 אִי אַתְעַר גְּרַמְיָה לְטָב, וַיִּכִּיל לְדַחֲיָא ^(לְדַחְקָא) שְׁעָתָא, דְּהָא
 בְּזַמְנָא וְשְׁעָתָא דְּדִינָא קִיָּמָא בְּעַלְמָא, מֵאן דִּיעַרַע בֵּיהּ,
 לְקִטִּי לִיָּה וַיִּסְתַּלַּק מֵעַלְמָא. וּבְגִין כֶּךָ וְלֹא תָמוּתוּ. כְּתִיב
 וַאֲחִיכֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכוּ אֶת הַשְּׂרִיפָה, בְּגִין דְּאִינְוֹן
 לָא אַתְיִין מִסְטָרָא דְּכַהֲנִי, וְלֹא מִתְזַקִּי.

רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַּח, ^(שְׁמוֹת ו) וַיִּקַּח אֶהֱרֹן אֶת אֲלִישֶׁבַע בַּת
 עַמִּינָדָב אַחֹת נַחֲשׁוֹן לֹו לְאִשָּׁה. וַיִּקַּח אֶהֱרֹן. כִּלְא
 כְּמָה דְּאַצְטְרִיךְ, כִּלְא כְּגִוּוֹנָא דְּלַעֲיִלָּא. תָּא חֲזִי, רְאוּיָה
 הֵיִתָּה בַת שֶׁבַע לְדָוִד, מִיּוֹמָא דְּאַתְבְּרִי עַלְמָא. רְאוּיָה
 הֵיִתָּה אֲלִישֶׁבַע לְאַהֲרֹן מִיּוֹמָא דְּאַתְבְּרִי עַלְמָא.

מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֶלָּא כִּלְא חֵד. אֲבָל הָתָם לְדִינָא,
 הֵכָא לְרַחֲמֵי. כִּד אַתְחַבְּרָא בְּדָוִד, לְדִינָא, לְאַגְחָא
 קְרַבִּין, לְאוֹשְׁדָא דְּמִין. הֵכָא בְּאַהֲרֹן, לְשַׁלְמָא, לְחַדְדוּה,
 לְנַהֲרִו דְּאַנְפִּין, לְאַתְבְּרָכָא. וְעַל דָּא אַתְקְרִי ^(הִכִּי) הָתָם בַּת
 שֶׁבַע, הֵכָא אֲלִישֶׁבַע. אֲלִישֶׁבַע: דְּאַתְחַבְּרָא בְּחַסְדָּא, ^(תָּא חֲזִי)
 בַּת שֶׁבַע לְדִינָא, לְיִרְתָּא מַלְכוּתָא וְלְאַתְקַפָּא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא דְּתַנִּינָן דְּכְתִיב, ^(שְׁמוֹת יט) קוֹל
 הַשּׁוֹפָר, שְׁפִיר הוּא, וְדָא הוּא יַעֲקֹב, דְּאַסְתַּלַּק

בְּמַחְשָׁבָה דְּאַבְהֵן, וְנִפְקוּ כְּחֵדָא מִגּוֹ שׁוֹפֵר, דְּהָא שׁוֹפֵר
 אֶפִּיק מִיָּא וְאַשָּׁא וְרוּחָא כְּחֵדָא, וְאַתְעֵבִיד מִנֵּייהוּ קָלָא.
 כִּךְ אִמָּא עֲלָאָה, אֶפִּיק לְאַבְהֵן, בְּקַל חַד. וּמִגּוֹ מַחְשָׁבָה
 אֶסְתַּלְקוּ כְּחֵדָא בְּחַד קוּל, וְהָהוּא קוּל אֶקְרִי קוּל הַשׁוֹפֵר,
 וְדָא יַעֲקֹב דְּכֻלִּיל לְאַבְהֵן כְּחֵדָא, וְאַקְרִי קוּל.

וְתִרִי קְלִי נִינְהוּ, דְּהָא מִגּוֹ קָלָא, נְפִיק קָלָא. אֲבָל קוּל
 חַד דְּאַקְרִי קוּל הַשׁוֹפֵר, וּמִהֲכָא נִפְקוּ שְׁאָר קוּלוֹת,
 מִגּוֹ הָהוּא שׁוֹפֵר בְּזוּוּגָא ^(דף ל"ט ע"א) דְּמַחְשָׁבָה. וְשִׁבְעָה קוּלוֹת
 נִינְהוּ, דְּנִפְקִין בְּזוּוּגָא דְּמַחְשָׁבָה בְּשׁוֹפֵר, וְדָא שׁוֹפֵר
 דְּאַשְׁקִי לֹון וְרִי לֹון לְאַבְהֵן בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתַּר לְבִנְיָן,
 וְהָא אוּקְמוּהָ מְלָה.

תָּא חֲזִי, וַיִּקַּח אֶהֱרֹן אֶת אֲלִישֶׁבַע, לְבִסְמָא לָהּ, לְמַחְדֵּי
 לָהּ, לְחִבְרָא לָהּ בְּמִלְכָא, בְּזוּוּגָא שְׁלִים, לְאַשְׁתַּכְּחָא
 בְּרַכָּאן לְעֵלְמִין כְּלָהּ, עַל יַדֵּי דְּאַהֲרֹן. בְּגִין כִּךְ, בְּעֵי
 כְּהֵנָּא לְאַשְׁתַּכְּחָא בְּנִהֲרוֹ דְּאַנְפִּין, בְּחִידוֹ, כְּלָא כְּגוּוּנָא
 דְּלַעֲיִלָא, דְּהָא עַל יְדוּי בְּרַכָּאן וְחֲדוּן מִשְׁתַּכְּחִי. וְעַל דָּא
 אֶתְרַחֲקָא מִנִּיהּ דִּינָא וְרוּגְזָא וְעֲצִיבוּ, בְּגִין דְּלָא יִתְפָּגֵם
 מִהָהוּא אֶתְר דְּאַתְקֻטֵר בֵּיהּ. וְעַל דָּא וְאַחִיכֶם כָּל בֵּית
 יִשְׂרָאֵל יִבְכוּ אֶת הַשָּׂרְפָה, וְלָאוּ כְּהֵנָּא. עֲלֵייהוּ כְּתִיב ^{(דברים}

בְּרַךְ יְיָ חִילוֹ וּפְעַל יַדָּיו תִּרְצֶה וְגו'.

יִין וְשִׁכְר אֵל תִּשְׁתֵּי אֶתְהּ וּבְנִיךְ אֶתְךָ וְגו'. אֲמַר רַבִּי

יְהוּדָה, מִגּוֹ פְּרֻשֵׁתָא דָּא שְׁמַעֲיָנָן, דְּנִדְב וְאָבִיהוּא רֵוִי
 חֲמָרָא הוּוּ, מְדַאֲזֵהר לְכַהֲנֵי בְּהָא. רַבִּי חֵיָא פִּתַּח, (תהלים
 קד) וַיֵּין יִשְׁמַח לִבָּב אָנוּשׁ וְגוֹ, אִי בְּעֵי כַּהֲנָא לְמַחְדֵּי
 וְלֹא שְׁתַּכַּחַא בְּנִהִירוֹ דְּאַנְפִּין יִתִּיר מִכְּלָא, אֲמַאי אֲסִיר
 לִיָּה חֲמָרָא, דִּהָא חִידוֹ בֵּיה אֲשַׁתְּכַח, נִהִירוֹ דְּאַנְפִּין בֵּיה
 אֲשַׁתְּכַח.

אַלָּא שִׁירוּתָא דְּחֲמָרָא חֲדוּתָא. סוּפִיָּה עֲצִיבוֹ. וְעוּד דֵּיֵין
 מְסֻטָּרָא דְּלִיּוּאֵי אֲתִי, מֵאַתֵּר דְּחֲמָרָא שָׂרִי, דִּהָא
 אורֵייתָא וְחֲמָרָא דְּאורֵייתָא, מְסֻטָּרָא דְּגְבוּרָה הוּא. (ס"א
 סִיפִיָּה עֲצִיבוֹ, וְכַהֲנָא שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא בְּעֵי חֲדוּתָא וְנִהִירוֹ דְּאַנְפִּין, יֵין אֲתִי מְסֻטָּרָא דְּלִיּוּאֵי)

וְסֻטָּרָא דְּכַהֲנָא מֵיֵין צְלִילִין נִהִירִין.
 רַבִּי יוֹסִי אָמַר כָּל חַד אֲוִזִיף לְחַבְרִיָּה, וְכִלִּיל פְּלָא דָּא
 בְּדָא, וּבְגִין כֶּף, חֲמָרָא שָׂרִי חֲדוּתָא, בְּגִין דְּכִלִּיל
 מִגּוֹ מִיָּא, וְלִבְתֵּר אֲהֲדֵר לְאַתְרֵיהָ, וְעֲצִיב וְרַגְזוֹ וְדָאִין
 דִּינָא. (וְכַהֲנָא שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא בְּעֵי חֲדוּתָא וְנִהִירוֹ דְּאַנְפִּין)

רַבִּי אָבָא אָמַר, מֵאַתֵּר חַד נִפְקוּ, יֵין וְשָׁמֶן וּמַיִם. מַיִם
 וְשָׁמֶן לִימִינָא, נְטִילֵי כַּהֲנֵי וִירְתֵי לֹון, וְשָׁמֶן יִתִּיר
 מִכְּלָא. דִּאִיהוּ חֲדוּתָא שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא, דְּכִתִּיב, (תהלים
 קלג) כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד עַל הַזָּקֵן זָקֵן אֲהֲרֹן. וַיֵּין
 לְשִׁמְאָלָא, יִרְתֵי לִיּוּאֵי, לְאַרְמָא קְלָא וְלִזְמָרָא, וְלֹא
 לְשִׁתּוּק, דִּהָא חֲמָרָא לָא שְׁתִּיק לְעֵלְמִין, וְשָׁמֶן בְּחֻשָּׁאֵי
 הוּא תְּדִיר.

מֵה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֶלָּא, שְׁמֵן דְּאִיהוּ בְּחֻשָּׁאֵי בְּלַחֲשׁוֹ
 תְּדִיר, אֶתִּי מִסְטָרָא דְּמַחְשָׁבָה, דְּאִיהוּ בְּלַחֲשׁוֹ תְּדִיר
 וְלֹא אֲשַׁתְּמַע, וְהוּא בְּחֻשָּׁאֵי, וְעַל דָּא הוּא מִימִינָא. וַיִּין
 דְּאִיהוּ (קרח קע"ו) לְאַרְמָא קָלָא, וְלֹא שְׁתִּיק לְעֵלְמִין, אֶתִּי
 מִסְטָרָא דְּאִימָא, וַיִּרְתִּין לְיוֹאֵי לְסִטְר שְׁמַאֲלָא, וְקִיִּימִי
 לְזַמְרָא לְאַרְמָא קָלָא, וְקִיִּימִי בְּדִינָא. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב,
 (דברים כא) וְעַל פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל רִיב וְכָל נִגְעַ.

בְּגִין כֶּךָ, כִּהְנָא כַּד יִיעוּל לְמַקְדָּשָׁא לְמַפְלַח פּוּלְחָנָא,
 אֲסִיר לִיָּה לְמִשְׁתֵּי חֲמָרָא, דְּהָא עוֹבְדוּי בְּחֻשָּׁאֵי
 אֵינּוּן, וּבְחֻשָּׁאֵי (ס"א אַתְחַזִּי) אֶתְאֵן וְאַתְכּוּוֹן, (ס"א וּבְחֻשָּׁאֵי אַתְכּוּוֹן בְּמַה
 דְּאַתְכּוּוֹן) וְזוּוּג לְמֵאן דְּזוּוּג, וְנָגִיד בְּרַכָּאן לְעֵלְמִין כְּלָהוּ,
 וְכָלָא בְּחֻשָּׁאֵי, (ועוד) דְּעוֹבְדוּי כְּלָהוּ בְּרִזָּא. וְחֲמָרָא מְגַלְהָ
 רִזִּין הוּא, דְּהָא כָּל עוֹבְדוּי לְאַרְמָא קָלָא קָאִים.

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק הָווּ אֲזִילִי בְּאַרְחָא, מִבֵּי מְרוֹנִיָּא
 לְצַפּוּרִי, וְהָוָה רַבִּיָּא חַד שְׁכִיחַ בְּגִוּוֹן (ס"א לְגַבְיָהוּ),
 בְּחֲמָרָא בְּקִינְטָא דְּדוּבְשָׁא אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה נִימָא מְלָה
 דְּאֹרִיִּיתָא וְנִזִּיל.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (שיר השירים ז) וְחַפְּךָ כִּיִּין הַטּוֹב הוֹלֵךְ
 לְדוּדֵי לְמִישְׁרִים וְגו'. וְחַפְּךָ כִּיִּין הַטּוֹב, דָּא יִינָא
 דְּאֹרִיִּיתָא, דְּאִיהוּ טָב. דְּהָא יִינָא אַחֲרָא לָאו אִיהוּ טָב,
 וַיִּינָא דְּאֹרִיִּיתָא, טָב לְכָלָא. טָב לְעֵלְמָא דָּא, וְטָב

לְעֵלְמָא דְאֵתִי. וְדָא הוּא יִינָא דְנִיחָא לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא יִתִיר מִכָּלָא, וּבְזֻכּוֹ דָּא, מֵאֵן דְּמַרְוֵי מֵיִינָא
דְּאוּרֵייתָא, יִתְעַר לְעֵלְמָא דְאֵתִי, וְיִזְכִּי לְאַחֵיִיא, כַּד
יוֹקִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקֵיִיא. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה,
דוֹבֵב שְׁפֵתֵי יִשְׁנִים, הָא תַּנִּינֵן דְּאִפִּילוּ בְּהָהוּא עֵלְמָא,
יִזְכִּי לְמַלְעֵי בְּאוּרֵייתָא, הֵדָּא הוּא דְכֻתִּיב דוֹבֵב שְׁפֵתֵי
יִשְׁנִים.

אֲמַר הַהוּא רַבִּיא, אִי כְּתִיב וְחִפְףָּ מֵיִין הַטּוֹב, הוִינָא
אֲמַרִי הָכִי. אָבֵל כְּיִין הַטּוֹב כְּתִיב, וְלֹא מֵיִין.
אֲשַׁגְחוּ בֵּיה, אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּרִי אֵימָא מִלְךְ, דְּשִׁפִּיר
קָא אֲמַרְתָּ.

אֲמַר, אָנָּא שְׁמַעְנָא, דְּמֵאֵן דְּאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרֵייתָא, וְדָבִיק
בָּה, וְהָהִיא מְלָה דְּאוּרֵייתָא אֲשַׁתְּמַע בְּפוּמִיָּה,
וְלֹא לְחִישׁ לָהּ (דף ל"ט ע"ב) בְּלַחֲשִׁו, אֶלְא אָרִים קָלִיָּה בָּה.
דְּאוּרֵייתָא הָכִי בַּעֲיָא לְאַרְמָא קָלָא, דְּכֻתִּיב, (משלי א)
בְּרֹאשׁ הוֹמִיּוֹת תִּקְרָא, לְאַרְמָא רַנָּה דְּאוּרֵייתָא, וְלֹא
בְּלַחֲשִׁו. כְּיִין הַטּוֹב, כַּחֲמַר טָב דְּלֹא שְׁתִּיק. וְהוּא עָתִיד
לְאַרְמָא קָלָא, כַּד יִפּוּק מֵהָאֵי עֵלְמָא. הוֹלֵךְ לְדוּדֵי
לְמִשְׁרִים, דְּלֹא יִסְטִי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא, לֹא יִשְׁתַּכַּח
דִּימְחֵי בִידוּי. דוֹבֵב שְׁפֵתֵי יִשְׁנִים, אִפִּילוּ בְּהָהוּא עֵלְמָא
שְׁפוּוֹתִיָּה מְרַחֲשֵׁן אוּרֵייתָא.

תוּ שְׁמַעְנָא וְחַפְךָ פִּינָן הַטּוֹב, הָאִי קָרָא לְפִנְסַת יִשְׂרָאֵל
 אֶתְמַר, וּבִתּוֹשְׁבַחְתָּא אֶתְמַר. אִי הָכִי, מֵאֵן הוּא
 דְּמִשְׁבַּח לָהּ בְּהָאִי. אִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵהוּ הוּלְךְ
 לְדוּדִי, הוּלְךְ אֵלַי מְבַעֵי לִיָּהּ.

אֶלָּא וְדָאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָא מְשַׁבַּח לָהּ לְפִנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְּהִיא קָא מְשַׁבַּחַת לִיָּהּ, דְּכַתִּיב חֲפוּ
 מִמֶּתְקִים, כִּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ לְפִנְסַת
 יִשְׂרָאֵל. (דְּכַתִּיב) וְחַפְךָ פִּינָן הַטּוֹב, יִין הַטּוֹב: דְּהוּא חֲמֵרָא
 דְּמִנְטְרָא. הוּלְךְ לְדוּדִי: דָּא יִצְחָק, דְּאֶקְרִי יְדִיד מְבֻטָּן.
 לְמִישְׁרִים: כְּמָה דָּאֵת אֶמַר, (תַּהֲלִים צט) אֵתָה כּוֹנֵנַת
 מִישְׁרִים, לְאֵתְכַלְלָא שְׁמַאֲלָא בִּימִינָא. וְדָא הוּא
 מִישְׁרִים, דְּבִגִין חֲדוּתָא דְּהִהוּא חֲמַר טַב, אֵתְכַלִּיל
 שְׁמַאֲלָא בִּימִינָא, וְחֲדָאן כְּלָא. (דוּבֵב שְׁפַתֵי יְשׁוּנִים) דְּהָא כְּלָא
 מִתְעָרִי בְּחֲדוּוֹאן וּבְרַכָּאן, וְעֲלָמִין כְּלָהּ מִשְׁתַּכְּחִי בְּחֲדוּ,
 וּמִתְעָרִי לְאַרְקָא בְּרַכָּאן לְתַתָּא.

אֵתּוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק וְנִשְׁקוּ לִיָּהּ רִישִׁיָּהּ, וְחֲדוּ
 עִמִּיָּהּ, אֶמְרוּ לִיָּהּ מַה שְׁמַךְ. אֶמַר לָהּ יִיסָא. אֶמְרוּ
 רַבִּי יִיסָא תְּהָא. יִתִּיר תְּהָא שְׁכִיחָ בְּעֲלָמָא מִרַבִּי יִיסָא
 חֲבַרְנָא, דְּאֶסְתַּלַּק מִבִּינְנָא. אֶמְרוּ לִיָּהּ וּמֵאֵן אָבוּךְ. אֶמַר
 לָהּ, אֶפְטַר מְעֲלָמָא, וְהוּהּ אוּלְיָף לִי כָּל יוֹמָא ג' מִלִּין
 דְּאוּרִייתָא, וּבְלִילִיָּא ג' מִלִּין דְּחַכְמַתָּא דְּאַגְדַּתָּא. וְהֵנִי

מִיֵּלִי אוֹלִיפְנָא מֵאַבָּא, וְהַשְׁתָּא דִּיּוֹרֵי בְּחַד בַּר נֶשׁ, וְסָלִיק
 לִי מֵאוֹרֵייתָא. וְאַנָּא אֶזִּיל כָּל יוֹמָא לְעֵבִידתָא, וּבְכָל
 יוֹמָא אֶהְדְּרְנָא אֵינּוֹן מְלִין דִּיאוֹלִיפְנָא מֵאַבָּא.

אָמְרוּ לֵיהּ הֵהוּא בַר נֶשׁ יַדַּע בְּאוֹרֵייתָא. אָמַר לוֹן לָאו.
 סָבֵא הוּא, וְלֹא יַדַּע לְבִרְכָא לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא, וְאִית לֵיהּ בְּנִין, וְלֹא שְׂוִי לוֹן בְּבִי רַב. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה (נ"א אִי לָאו הָכִי הוּדָה) אִי לָא הָוָה הָכִי, הָוָה אֶעֱלִנָּא לְגַבִּי
 הָאִי כְּפַר לְמַלְלָא עֲלֵךְ, הַשְׁתָּא אָסִיר לֶן לְמַחְזִי אַנְפוּי.
 שְׂדֵי חֲמָרָא מְנָה, וְאֵת זֵיל לְגַבְנָן. אָמְרוּ לֵיהּ מֵאֵן הוּא
 אַבוּךְ. אָמַר רַבִּי זְעִירָא דְכְּפַר רָאמִין.

שָׁמַע רַבִּי יְהוּדָה וּבְכַה, אָמַר אָנָּא הוּינָא בְּבֵיתֵיהּ,
 וְאוֹלִיפְנָא מְנִיָּה ג' מְלִין בְּכֶסֶף דְּבִרְכָה,
 וְאוֹלִיפְנָא מְנִיָּה בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית תְּרִי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 וּמָה מֵהָאִי רַבִּיא בְּרִיָּה אוֹלִיפְנָא, מְנִיָּה לָא כָּל שְׁכָן. אֶזְלוּ
 וְאַחִידוּ בִּידֵיהּ. חֲמוּ חַד חֲקַל וְיִתְבוּ תַמְנָן. אָמְרוּ לֵיהּ אֵימָא
 חַד מְלָה, מֵאֵינּוֹן דִּיאוֹלִיף לָךְ אַבוּךְ בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית א) וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים
 הַגְּדוֹלִים וְגו'. וַיְבָרָא אֱלֹהִים, כָּל אֶתְר דְּדִינָא
 אֱלֹהִים אֶקְרִי. וְהֵהוּא אֶתְר עֲלָאָה אֶתְר דְּנִפְקוּ מְנִיָּה, הָכִי
 קְרִי לֵיהּ הָכָא. וְאֵף עַל גַּב דְּרַחְמֵי הוּא, מְנִיָּה נִפְקוּ דִּינִין,
 וּבִיָּה תְּלִיין.

אֶת הַתְּנִינִים הַגְּדוֹלִים, אֲלֵינִי אֲבָהֶן. דְּאֵינּוֹן מִתְּשַׁקְיִין
 בְּקִדְמִיתָא, וּמִשְׁתְּרִשִׁין עַל כִּלְא. וְאֵת כָּל נַפְשֵׁי הַחַיָּה
 הָרוּמְשֵׁת, וְאֵת כָּל נַפְשֵׁי הַחַיָּה, דָּא נַפְשֵׁי, דִּהְהִיא אֶרֶץ
 עֲלָאָה אֲפִיקַת מִהְהִיא חַיָּה עֲלָאָה עַל כִּלְא, דְּכִתְיִב תּוֹצֵא
 הָאֶרֶץ נַפְשֵׁי חַיָּה. וְדָא אִיהִי נַפְשֵׁי דְאָדָם קְדַמְמָא, דְּמִשְׁיַךְ
 בְּגוּיָה. הָרוּמְשֵׁת: דָּא הִיא חַיָּה דְרַחֲשָׂא בְּכָל טוּרִין (ס"א
 סטרין), לְעִילָא וְתַתָּא. אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם, דִּהְהוּא נִהַר
 עֲלָאָה נִגִיד וְנִפִיק מִעֵדֶן, וְאֲשַׁקֵּי לְהָאֵי אֵילָנָא,
 לְאֲשַׁתְּרִשָׂא בְּשִׂרְשׁוּי עַל כִּלְא, וְלֹא שִׁתְּכַחַא בֵּיהּ מְזוּנָא
 לְכִלְא.

דְּבַר אַחַר הַחַיָּה הָרוּמְשֵׁת, דָּא הוּא דוֹד מִלְפָּא, דְּכִתְיִב
 בֵּיהּ (תהלים קיח) לֹא אֲמוֹת כִּי אֶחָיָה וְגו'. וְאֵת כָּל עוֹף
 כְּנָף לְמִינֵהוּ, אֲלֵינִי כָּל אֵינּוֹן מִלְּאֲכִין קְדִישִׁין, דְּמִשְׁתְּכַחֵי
 לְקַדְשָׁא שְׁמָא דְמֵאֲרִיָּהוֹן בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, דְּכִתְיִב בְּהוּ
 (ישעיהו ו) שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד. וּמִנְהוֹן טָאֲסִין
 בְּעֲלָמָא לְמַעְבַּד רְעוּתָא דְמֵאֲרִיָּהוֹן, כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא
 חַזִּי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְדָאֵי כָּל כֶּף לְהָאֵי רַבִּיָּא לֹא
 אֶתְחַזִּי, אֲבָל אֲנָא חָמִי בֵּיהּ דְלֹאֲתַר עֲלָאָה יִסְתַּלַּק.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, (דף נ' ע"א) וְדָאֵי. הַחַיָּה (הָרוּמְשֵׁת) דָּא הִיא חַיָּה
 עֲלָאָה עַל כִּלְא, דִּהְהִיא אַחֲרָא אֶרֶץ קְרִיָּיָה קְרָא.
 הַכָּא דְכִתְיִב וְהַעוֹף יִרְבַּ בְּאֶרֶץ, בְּאֶרֶץ וְדָאֵי, וְלֹא בַּמַּיִם.

דְּהָא הֵהוּא נְהָר, נְגִיד וְנָפִיק וְאַשְׁקִי, בְּלֹא פִירוּדָא, עַד
הֵהוּא אַתְר דְּאַקְרֵי אַרְץ, וּמִתְמָן כְּתִיב וּמִשָּׁם יִפְרֹד וּגּוֹ'.
וְהָעוֹף, וְהֵהוּא עוֹף בְּהַאי אַרְץ תְּלִיין וְאַתְשִׁקִיין, וְדָא
הוּא דְכְּתִיב וְהָעוֹף יִרֵב בְּאַרְץ. קָמוּ וְאַזְלוּ. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, נִשְׁתַּתֵּף לְהַאי רַבִּיא עֲמָנָא, וְכָל חַד וְחַד לֵימָא
מְלָה דְאֹרִייתָא.

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) סִמְכוּנֵי בְּאַשִּׁישׁוֹת
רַפְדוּנֵי בְּתַפּוּחִים וּגּוֹ'. הַאי קָרָא הָא אֲתָמַר וְשִׁפִּיר.
אַבְל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָאָמַר דָּא בְּגָלוּתָא. סִמְכוּנֵי, מִהוּ
סִמְכוּנֵי. אֵלָא מֵאן דְּנִפְּיֵל בְּעֵי לְאַסְמְכָא לִיה, הֵדָא הוּא
דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים קמ"ה) סוּמְךָ יִי לְכָל הַנוֹפְלִים וּגּוֹ'. וּבְגִין כְּפָךְ,
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּנִפְּלָה, דְכְּתִיב, (עֲמוֹס ה) נִפְּלָה לֹא תוֹסִיף
קוּם, בְּעֵיא לְאַסְמְכָא, וְהִיא אֲמַרָה סִמְכוּנֵי. לְמֵאן אֲמַרָה.
לְיִשְׂרָאֵל בְּנֵהָא דְאֵינּוֹן בְּגָלוּתָא עֲמָה.

וּבַמָּה בְּאַשִּׁישׁוֹת. אֵלִין אֵינּוֹן אַבְהֵן, דְאֵינּוֹן אֲתַמְלִיין
בְּקַדְמִיתָא, מִהֵהוּא חָמַר טַב דְּמִנְטָרָא. וְכַד אֵינּוֹן
אֲתַמְלִיין, הָא בְּרַכָּאן מִשְׁתַּכְּחֵי לְגַבְהָ, עַל יְדָא דְחַד
דְּרָגָא דְאִיהוּ צְדִיק. וּמֵאן דִּידַע לִיחַדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא,
אַף עַל גַּב דְּבִרְכָאן לָא מִשְׁתַּכְּחֵי בְּעֵלְמָא, אִיהוּ סְמִיךְ
וּסְעִיד לָהּ לְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא.

רַפְדוּנֵי בְּתַפּוּחִים, כְּלֹא חַד כְּמָה דְאֲמַרְוּן, אַבְל רְזָא דָא,

אֲשִׁישָׂא: עֵייל חֲמָרָא. תַּפּוּחַ: אֲפִיק חֲמָרָא, וּמְכוּוֹן
 רְעוּתָא. וְעַל דָּא אֲשִׁישׁוֹת וְתַפּוּחִים. אֲשִׁישׁוֹת, לְרוּוּאָה
 מִחֲמָרָא. תַּפּוּחִים, לְכוּוּנָא רְעוּתָא דְלֹא יִזִּיק חֲמָרָא. וְכֹל
 דָּא לְמָה. פִּי חוֹלֵת אֲהֶבֶה אָנִי, בְּגָלוּתָא. וּמֵאֵן דְּמִיּוּחַד
 שְׂמָא קְדִישָׂא, בְּעֵי לִיחְדָּא דֵינָא בְּרַחֲמֵי, וְלֹא אֲכַלְלָא לֹון
 כְּדָקָא חֲזִי, לְאַתְבְּסָמָא וְלְאַתְתְּקִנָּא כְּלָא כְּדָקָא יְאוּת,
 וְדָא סָמִיךְ לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (דְּבָרִים ל"ב) אֲשֶׁר חֶלֶב זִבְחֵימוֹ יֹאכְלוּ יִשְׁתּוּ
 יַיִן נְסִיכָם. וּפְאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוֹן קְדִישִׁין,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְקֻדְשָׁא לֹון. תָּא חֲזִי יִשְׂרָאֵל
 קְדִישִׁין, כֹּל חַיִּי עֲלֵמָא דִּירְתִין, כְּלָא תְלִיין בְּהֵוּא
 עֲלֵמָא דְאַתִּי, בְּגִין דְּאִיהוּ חַיִּין דְּכֻלָּא, לְעֵילָא וְתַתָּא,
 וְהוּא אַתֵּר, דֵּיין דְּמִנְטְרָא שְׂאֲרִי (וְאֶקְרִי יַיִן) וּמִתְמָן נְפֻקִין
 חַיִּין וְקְדוּשָׁא לְכֻלָּא. וַיִּין דִּישְׂרָאֵל בְּגִין יַיִן דִּישְׂרָאֵל
 אַחֲרָא, וְדָא בְּדָא תְלִיא. דְּהָא יִשְׂרָאֵל לְעֵילָא, בֵּיהּ נְטִיל
 חַיִּין, וּבְגִין כְּדָא אֶקְרִי עֵץ חַיִּים, עֵץ מִהֵוּא אַתֵּר דְּאֶקְרִי
 חַיִּים, וְנְפֻקִי מִתְמָן חַיִּין, וְעַל דָּא מְבָרְכִין לֵיהּ לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בֵּיין. וַיִּין דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא כְּהֵאִי גִוּוּנָא.

עוֹבֵד עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, דְּאִיהוּ מְסֹאֵב, וּמֵאֵן
 דְּקָרִיב בְּהַדְּיָה יִסְתָּאֵב, כִּד יְקָרֵב בֵּיין דִּישְׂרָאֵל,
 הָא אִסְתָּאֵב וְאִסִּיר, כֹּל שְׂכָן הֵוּא יַיִן דְּאִיהוּ עֲבִיד. וְעַל

דָּא לֹא תִימָא דְדָא הוּא בְּלַחֲדוּי, אֲלֵא כָּל מָה דְעָבְדִי
 יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, כִּלְא הוּא כְּעִין דְּוִגְמָא דְלְעִילָא, כִּל שְׁכַן
 יִין, דְקָאִי בְּאַתֵּר עֲלָאָה, דְּוִגְמָא דְיִין דְּמִנְטָרָא.

בְּגִין כִּף יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּינִי יִין דְּיִשְׂרָאֵל, דְּאַתְעָבִיד כְּדָקָא
 חֲזִי בְּקְדוּשָׁה, כְּגִוּוּנָא דְיִשְׂרָאֵל לְעִילָא, דְשְׁתִי
 וְאַשְׁתַּרְשָׁא וְאַתְבְּרָכָא בְּהָהוּא יִין עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְלֹא
 שְׁתָּאן יִין דְּאַתְעָבִיד בְּמִסְאָבוּתָא, וּמִסְטָרָא דְמִסְאָבוּתָא,
 דְהָא בֵּיה שְׂרִיא רוּחָא דְמִסְאָבוּתָא. (וְלֹא הוּא מִסְטָרָא דְיִשְׂרָאֵל)

וּמֵאן דְשְׁתִי לִיָּה (בְּהַדְיָיָהוּ), אִסְתָּאב רוּחִיָּה, וְאַסְתָּאב אִיָּהוּ,
 וְלֹא הוּא מִסְטָרָא דְיִשְׂרָאֵל, וְלִית לִיָּה חוּלְקָא בְּעֵלְמָא
 דְאַתִּי. דְהָא הָהוּא עֲלְמָא דְאַתִּי, יִין דְּמִנְטָרָא אִיָּהוּ.

וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין, בְּעֵינִי לְנִטְרָא דָּא עַל כִּלְא,
 בְּגִין דְּאַתְקֶשֶׁר בְּאַתֵּר דְּעֵלְמָא דְאַתִּי. וּבְגִין כִּף,
 בֵּינִי אֶתְבְּרִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתִּיר מְכֻלָּא, בְּגִין דְּאִיָּהוּ
 חֲדִי לְסִטְרָא שְׁמָאֲלָא, וּבְגוּ חֲדוּוּתָא דִּילִיָּה אֶתְכֻלִּיל
 בִּימִינָא. וְכֹד אֶתְעָבִיד כִּלְא יְמִינָא, כְּדִין שְׁמָא קְדִישָׁא
 בְּחִידוּ, וּבְרַפָּאן מְשִׁתְּכַחִי בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין. וּבְעוּבָדָא
 דְלְתַתָּא יִתְעַר עוּבָדָא דְלְעִילָא, וְעַל דָּא מִזְמִנִי יִין
 לְקָבִיל יִין.

וּבְגִין דְּאִיָּהוּ מִנְטָרָא לְעִילָא, בְּעִי לְנִטְרָא לִיָּה לְתַתָּא,
 וְכֹל נְטִירוּ דִּילִיָּה קְדוּשָׁה הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וּמֵאן

דְּפָגִים לִיָּה לְתַתָּא בְּסִטְרָא דְּמִסְאֲבוּתָא, יִסְתָּאב אִיְהוּ
 בְּהֵאִי עֲלָמָא, וְלִית לִיָּה חוּלְקָא בְּעֲלָמָא דְּאִתִּי, אֲתֵר
 דְּהֵהוּא יִין דְּמִנְטְרָא שְׂרִיא. הוּא לָא נָטִיר לִיָּה, לָא
 יִתְנַטֵּר הוּא לְעֲלָמָא דְּאִתִּי. (דף מ' ע"ב) הוּא סָאִיב לִיָּה,
 יִסְאֲבוּן לִיָּה בְּהֵהוּא עֲלָמָא, לָא יְהֵא לִיָּה חוּלְקָא בְּהֵהוּא
 יִין דְּעֲלָמָא דְּאִתִּי. זָכָאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּמִקְדִּישִׁי
 נִפְשִׁיָּהוּ בְּקִדּוּשָׁה עֲלָאָה, וְנִטְרִי מֵה דְּאֲצִטְרִיךְ
 לְאִתְנַטְרָא, וּמִקְדִּישִׁי לְמִלְכָּא בְּנִטְרִו עֲלָאָה דָּא. זָכָאִין
 אִינּוּן בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְּאִתִּי.

פְּתַח הֵהוּא רַבִּיא וְאָמַר, (משלי כט) מֶלֶךְ בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד
 אֶרֶץ וְגו'. מֵאֵן מֶלֶךְ. דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 בְּמִשְׁפֵּט דָּא יַעֲקֹב, דְּאִיְהוּ כְּלָלָא דְּאַבְהֵן. וְאִישׁ תְּרוּמוֹת,
 תְּרוּמַת כְּתִיב, כִּמָּה דְּאִתְ אָמַר (שמות כה) וְזֹאת הַתְּרוּמָה.
 וְאִישׁ תְּרוּמוֹת, דָּא עֵשׂוּ, דְּבַעֲי עַל תְּרוּמוֹת וְעַל מַעֲשָׂרוֹת
 כָּל יוֹמָא, וְלָא עֲבִיד מְדִי. וְאִישׁ תְּרוּמוֹת דְּלָאוּ אִיְהוּ
 מִשְׁפֵּט. דְּהֵא תְּרוּמָה אִסְתְּלִקוּתָא דְּרַחֲמִי, בְּגִין דָּא לָא
 אִתִּיא בְּמִשְׁפֵּט, כִּמָּה דְּאִתְ אָמַר (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלָא
 מִשְׁפֵּט, וְעַל דָּא, וְאִישׁ תְּרוּמַת יְהִרְסָנָה.

וְאִי תִימָא, הָא דָּוִד מִלְכָּא אִישׁ תְּרוּמָה הוּא, אָלָא
 בְּרַחֲמִי. וְלָא עוּד אָלָא (ס"א דָּוִד מִלְכָּא אִישׁ תְּרוּמָה הוּא וְאַרְעָא

אִתְקִימָא בְּגִינִיהָ הִכִּי הוּא וְדָאִי. אֲבָל בְּלָא בְּרַחֲמִי הוּא) דְּהֵא כְּתִיב (ישעיה נה)